

Marner Simonsen og Harry Johansen við heiðursmerki á bringuni, sum teir hava fingið fyrri trúfasta tænastu innan Reyða Kross felagskapin í Føroyum

Sjálvandi hjálpa vit neyðstøddum

- men umhugsa, hvar hjálpin gagnar mest

Í gjár fóru umboðini fyrri Reyða Kross í Danmark avstað aftur, eftir at hava vitjað Reyða Kross í Føroyum, og kunnað seg um viðurskiðini her.

Eitt ørin hjá donsku umboðunum var at takka Harry Johansen og Marner Simonsen í Havn, sum trúfastir hava arbeitt innan felagskapin, við heiðursmerki. Harry Johansen í 40 ár, og Marner Simonsen í 25 ár.

Marner Simonsen sigur, at vitjanin kom í lag, av tí at danir og Reyði Krossur í Grønlandi arbeida við ætlanum at gera grønlandska felagskapin meira sjálvstøðugan enn higartil, og at broyta felagsviðtøkurnar. Teir vildu helst, at vit gjørdur tað sama.

Øðrvísi umstøður

- Vit hava tí roynt at greiða dønum frá, at tað ikki ber til í Føroyum á sama hátt.

Vit hava nógvar felagskapir, landið er so lítið, og í flestu hjálparfelagskapum í Føroyum sita tey somu fólkin. Vit hava stutt sagt ikki orku og fólk at taka til, sum

kunnu gera arbeiddið eftir útlendskari fyrmynd.

- Vit hava hinvegin hildið, at tiltøk her á landi, sum á einhvønn hátt kundu gagna, eisini skuldi takast við. T. d. er tørvur á útbúgv fólki at undirvísa í fyrstuhjálpi. Hetta er arbeiddi, sum Reyði Krossur allar dagar hevur staðið fyrri. Í løtuni stuðla vit tveimum familjum í Føroyum, sum eru so illa fyrri, at almannaverið ikki røkkur.

Hildu okkum vera rík

Tú segði í Útvarpinum í gjár, at vit fyrst skuldu sópa fyrri egnu dyr, aðrenn vit hjálpu øðrum. Hava vit ikki ráð at hugsa um neyðstødd í øðrum londum?

- Tað sum eg hugsaði um í hesum føri er eitt nú turkurin í Afrika, og at hetta var sjálgjort. Teir hava oydd allar skógir, sum ber í sær, at tað ongantíð regnar og turkurin valdar. Teir berjast eisini oftani móti hvørjum øðrum, og tann hjálpi sum verður latin, kemur ongantíð fram.

Eg haldi, at vit eru so lítil í hesum viðfangi og kunnu ikki gera stórvægis.

Donsku umboðini fyrri Reyða Kross vóru so hugtiknir av tí, sum teir sóu her, og hildu, at vit vóru heimsins ríkastu og áttu at latið nógvar meira enn higartil, til neyðstødd aðra staðni.

Eg vísti teimum á, at hóast húsin vóru stór og væl hildin, so var tað ikki bert ríkidømi, men av tí at vit fegin vilja varðveita upprunaliga umhvørvið. Gjördu vit tað sama, sum teir gera í Afrika, so hevði verið eins illa státt hjá okkum.

Sjálvandi hjálpa øðrum londum

Kunnu vit samibera neyð í Føroyum við neyð í t.d. 3. heiminum?

- Sjálvandi hava vit tað nógvar betur enn aðra staðni hesum viðvíkjandi. Tað kunnu vit ikki samanbera. Hóast tað stendur illa til í Føroyum í løtuni, so hava vit hóast alt altíð ein kjans at koma væl frá tí.

Neyðstødd í t.d. 3. heiminum hava ongan kjans at lívbjarga sær, og

tí mugu vit eisini stuðla teimum.

Reyði Krossur í Føroyum er lítið felag, og tí mugu vit bert umhugsa væl at nýta tað syndrið vit hava at geva, og har hjálpin gevur mest av sær.

Dømi er eldgosid í Íslandi. Tá vóru vit teir fyrstu sum sendu hjálpi, og hon kom fram beinanvegin.

Hava vil ilt við at kenna ábyrgd fyrri neyðstøddum, sum eru so fjarskotin frá okkum?

- Eg hugsi at ábyrgdin minkar, tá avstandurin veksur. Hetta er eisini tí vit eru so smá. Í øðrum londum er ein ørgrynna av hjálparfelagsskapum, sum senda fólki umbønir um dynnar at kalla hvønn dag.

Vit vilja ikki gera so-leiðis, men um vit fara undir tiltak, so biða vit fólk stuðla okkum. Tá er tað eisini eitt ávíst mál, sum vit biða fólk stuðla.

Barnaklæði á goymslu

Harry Johansen, skrivari í Reyða Kross felagnum í 40 ár heldur, at hansara við

í felagnum er við at verða farin.

Hann hevur arbeitt í Reyða Kross í tíðarskeiði frá tað var neyðugt at stuðla á fleiri økjum í samfelagnum, til í dag, nú Almennastovan og aðrir sosialir myndugleikar taka yvir.

Harry Johansen: - Fyri 40 árum síðani hevði Reyði Krossur goymslu av barnaklæðum, sum fólk kundu lána, eitt nú til smábørn.

Tað var Hildigard Dahl, kona Paula Dahl, sum stóð fyrri hesum arbeiddi. Tíðirnar vóru vánaligar og fólk høvdu tørv á nógum, m.a. klæðum - bæði til børn og vaksin.

Hildigard Dahl tók sær av barnaklæðunum, tá vit skipaðu fyrri klæðnainnsavningum, umvældi og vaskaði klæðini, sum vóru á goymslu á Hóspítalini, har fólk kundu venda sær, sum høvdu tørv.

Sjúkrabørur

Annað tiltak var at keypa børur til útlássini, t.d. á Eiði. Tá læknabáturin fór norður til Eiðis, tók tað ov drúgvu tíð, um ikki børur vóru á staðnum, sum sjúklingar kundu fleytast í.

Reyði krossur skipaði eisini fyrri at bjargingarvestar vóru á bryggjum á smáplássum. Hetta arbeiddi stóð Niels í Heiðinum

fyrri. Eisini skipaði Reyði Krossur fyrri at hava medisingoymslur úti á bygdu, sum vóru tókar, um okkurt var áfátt.

Í Nólsoy og úti í Heysti eru enn slíkar medisingoymslur.

Annars er samfelagið so nógvar broytt og sosiala trygdarnetið útbýgt eins og samferðslan, at tørvurin ikki er so stórur sum áður.

Frálæru í fyrstuhjálpi

Harry Johansen heldur, at hansara arbeiddi innan Reyða Kross var ein náttúrligur liður í arbeiddi hansara, sum stjóri í Sjúkrakassanum í Havn, og at hetta arbeiddi ikki hevur ligið so tung á honum.

Harry Johansen: - Nú verður farið undir at útbúgva fólk, sum kunnu geva frálæru í fyrstuhjálpi.

Hetta arbeiddi hevur altíð verið skipað innan Reyða Kross, men seinastu árin hevur verið ein tørvur at útbúnum fólki, sum vit nú fara at taka upp í felagnum.

Istaðin at senda føroyingar til Danmarkar, sum vit higartil hava gjørt, hava vit fingið avtalu við danska Reyða Kross um at senda lærarar til Føroya, sum kunnu undirvísa okkara fólk í at geva slíka frálæru.

Orð: Dagny
Mynd: Kalmar

Summarskeið á Háskúlanum

Í døgnum 3. august - 8. august skipar Háskúlin fyrri einum summarskeiði. - Soga, søvn og útfærðir. Hetta skeiðið er fyrri øll. Tað hevði kanska verið eitt gott hugskot hjá føroyingum, ið eru komnir heim á klettarnar í summarfrí, at komið á hetta skeiðið.

Sí Skránnar!

Mánadagin
fyrirpart — Gamla Havnin
Seinnapart — Landsskjalasavnið

Týsdagin
Fyrirpart — Fyrireitur um staðarnavn
Seinnapart — Forngripasavnið

Mikudagin
Kirkjubøreyn, garður Guttorms, Reynsmúlalag, Kirkjubøur og úti á Bø.

Hósdagin
Víkingsferð til Kvívíkar og Leirvíkar. Á leiðini steða vi m.a. við Brynjumannaborð.

Fríggjadagin
Fyrirpart — Føroya søga í skaldskapi
Seinnapart — Fyrireiking til veitsluna kl. 20.00

Leygardagin
Fráferð

Kostnaðurin er kr. 1050,- tá er alt íroknað!
Skeiðleiðari: Björgfinnur Nielsen.